

mand, der sorterer direkte under Forsvarsministeren, og som efter min Mening ikke har den Opgave at afgive Erklæring paa den Maade, som det er sket her; men det maatte jo ganske vist være Ministerens Sag at sige, at dette ikke var overensstemmende med, hvad der bør ske, saa i sidste Instans maa Ansvar for den Fejl, der er begaaet, hvile paa Ministeren. Jeg vil mene, at det, Rigsdagen kan gøre, naar den ønsker Udtalelser af sagkyndige om disse Spørgsmaal, er for Hærens Vedkommende at spørge den kommanderende General og Generalstabschefen under eet, og for Marinens Vedkommende at spørge Viceadmiralen og Admiralstaben under eet. Det er den Myndighed, der saa kan indhente de forskellige Udtalelser, som man maatte ønske at faa frem.

Men dette er jo den formelle Side af Sagen; Realiteten er den, at vi nu fra de Myndigheder, der er spurgt, har en Udtalelse om, at de Nedskæringer, som Ministeren har foreslaaet, ikke er forenelige med en loyal Gennemførelse af Loven, for saa vidt som de ikke ligefrem er i Strid med Lovens Paabud, og dette maa jo ganske naturligt have stor Vægt for os. Vi mener derfor at kunne give vor Tilslutning, men vi gør det, idet vi betoner, at for største Delen af det Beløbs Vedkommende, som forsvinder her, drejer det sig kun om en Udsættelse.

Naar man nu taler om Ansvar for den Konflikt, der er rejst her, maa jeg sige, at det forekommer mig ganske utvivlsomt, at det er Regeringen, der har Ansvar for det, saaledes som jeg allerede tidligere har haft Lejlighed til at sige. Da Finansministeren forelagde Finanslovsforslaget, udtalte han — det staar i Folketingstidende Sp. 14 —, at vi vil søge at gennemføre den yderste Økonomi, som kan forenes med vedtagne Love og Regler om; hvilke Udgifter der skal afholdes. Altsaa med vedtagne Love og Regler, det var den Grænse, som Finansministeren satte for den Besparelsesbestræbelse, den yderste Økonomi, som man vilde anlægge overfor Finansloven, og dette var et godt Program, dette var et Program overensstemmende med Forfatningen, dette var et Program, som stemmede med den Fortrinsstilling, man ønsker at bevare for Finansloven. Og dette sit eget Program forlod Regeringen, og derfor hentede Regeringen sig det eklatante Nederlag, som den har lidt. Det ærede Medlem Hr. Rode sagde i den blide og beherskede Tone, som prægede hans Foredrag i Dag, at naar man i Landstinget talte om Forfatningskamp, ja, saa var det, som om der udstedtes en Indbydelse til en Kop Te; det var, som om der ingenting skete.

Og ganske ligesaadan var det jo, naar det ærede Medlem Hr. Rode nu stod og sagde: Vi vil ikke kunne give vor Tilslutning til, at man allerede nu accepterer Finansloven i den foreliggende Skikkelse. Det var saa stillfærdigt og roligt; det var, som om der slet ingenting skete, slet ingenting. Og dog skete der dette, at han faldt sit allierede Parti i Ryggen, men stillfærdigt og roligt; som man inviterer en Mand til at drikke en Kop Te med en lille Smule Skarntyde i. Og umiddelbart efter at have serveret denne Drik, sagde det ærede Medlem til Regeringen: Her foreligger en Finanslovskonflikt, men den er latent, den kan ikke blive akut, den kan ikke blive akut, det blev gentaget flere Gange, omtrent som om det ærede Medlem var bange for, at det ikke skulde være forstaaet første Gang. Den kan ikke blive akut, der er ingen Løsning paa denne Konflikt. Det var ganske interessant at lægge Mærke til, at for første Gang i hele denne Konfliktsituation lød Ordet „Valg“ fra et af Regeringspartierne, brugt af det ærede Medlem Hr. Rode og sagt ganske vist behersket, men dog med alle Tegn paa Afsky. Tidligere var Tonen fra Regeringspartiets Side jo en anden. Den højtærede Forsvarsminister sagde den 17. November 1924, Folketingstidenden, Spalte 1887 — jeg haaber, jeg har Formandens Tilladelse til et kort Citat —, at „det, som Vælgerne krævede den 11. April, var ikke blot Afrustning, men en ny Politik“, og saa vendte han sig mod de Folk, som nu ikke var Tilhængere af dette, og sagde, at „hvis man nu derimod mener, at det i og for sig ikke kan skade noget, at man har som Ministerchef Stauning i Stedet for Neergaard, Landstinget sørger jo for, at Politikken ikke i væsentlig Grad afviger fra Fortidens, skal jeg sige til de Herrer, at saa skal de hurtigt faa deres Ønske opfyldt og komme ud til Vælgerne med det Spørgsmaal: Ønsker I at vende tilbage til Ordningen før den 11. April 1924, eller vil I videre ad de Veje, vi nu gaar paa? Giv os i sidste Fald Magt over Landstinget.“ Altsaa, ingen Pardon, vi skulde hurtigt komme ud til Vælgerne med dette Spørgsmaal. Nu har det aabenbart ikke saa megen Hast. Det lød drabeligt, det lød helt martialske. Ja, jeg vover at sige, at naar man hørte den ærede Forsvarsminister tale i de Tider — det var i Efteraaret, lige da Landstingsvalget havde bragt Begejstringen op paa Kogepunktet —, sagde man til sig selv, at Jacob von Thyboe var en beskeden og bramfri Yngling i Sammenligning med Forsvarsministeren. Saa gevaldigt var det den Gang. Nu er det helt andre Toner.